

Cuprins

LISTA DE ABREVIERI.....	5
CAPITOLUL I	
SCURTE CONSIDERAȚII PRIVITOARE LA LIBERALITĂȚI, ÎN GENERAL.....	7
Secțiunea 1. Despre liberalități.....	7
§ 1. Noțiunea de liberalitate.....	7
§ 2. Clasificarea liberalităților	8
§3. Caractererele juridice ale liberalităților	9
Secțiunea 2. Condiții generale de fond privind validitatea actului juridic liberal.....	11
§1. Reguli privitoare la consimțământ.....	11
§2. Reguli privind capacitatea.....	14
§3. Condiții privitoare la obiect.....	19
§4. Cauza actului liberal.....	19
Secțiunea 3. Reguli generale de formă privind validitatea liberalităților	21
Secțiunea 4. Dispoziții speciale în materie de liberalități	21
§ 1. Clauzele considerate nescrise.....	21
§ 2. Confirmarea liberalităților	22
CAPITOLUL II	
TESTAMENTUL – SUPORTUL JURIDIC AL LEGATULUI.....	24
Secțiunea 1. Noțiuni generale privind testamentele	24
§ 1.Noțiunea de testament și natura juridică a acestuia	24
§ 2. Caractererele juridice ale testamentului.....	26
Secțiunea 2. Condiții generale de formă privind validitatea testamentelor. Interpretarea testamentelor.....	29
§ 1. Reguli de formă comune tuturor testamentelor	29
1. Testamentul nuncupativ	30
2. Interzicerea testamentului reciproc (conjunctiv)	31
3. Obligativitatea înscrierii testamentului autentic în Registrul național notarial de evidență a liberalităților	34
§ 2. Sancțiunea nerespectării condițiilor de formă. Excepții și atenuări.....	34
§ 3. Interpretarea testamentului	36
Secțiunea 4. Diferite feluri de testamente.....	37
§ 1. Testamentul olograf.....	37

1. Noțiune. Aspecte generale	37
2. Condiții speciale de formă ale testamentelor olografe	38
A. Testamentul olograf trebuie să fie scris în întregime de mâna testatorului.....	38
B. Testamentul trebuie să fie datat de mâna testatorului	39
C. Testamentul trebuie să fie semnat de testator	41
3. Forța probantă a testamentului olograf.....	42
§ 2. Testamentul autentic	43
1. Noțiune. Aspecte generale	43
2. Procedura de autentificare a testamentului	46
3. Înregistrarea și forța probantă a testamentului autentic	50
§ 3. Testamentele privilegiate	51
1. Noțiune. Clasificare	51
2. Reguli comune testamentelor privilegiate	52
3. Forța probantă a testamentelor privilegiate	53
§ 4. Testamentul sumelor și valorilor depozitate	53
1. Noțiune	53
2. Condiții speciale de validitate	54
3. Dispoziții procedurale	55
4. Înregistrarea, deschiderea testamentului și forța probantă a acestuia	56
Secțiunea 5. Principalele dispoziții cuprinse în testament	57
§ 1. Dezmoștenirea (exheredarea)	57
1. Noțiune	57
2. Felurile dezmoștenirii.....	59
3. Efectele dezmoștenirii	61
4. Nulitatea dezmoștenirii.....	62
§ 2. Execuțiunea testamentară.....	63
1. Noțiunea și modul de desemnare a executorului testamentar.....	63
2. Natura juridică a execuției testamentare	64
A. Execuțiunea testamentară și mandatul	65
B. Execuțiunea testamentară și contractul de fiducie.....	67
C. Execuțiunea testamentară și legatul universal.....	69
3. Puterile executorului testamentar	69
4. Obligația de a da socoteală și răspunderea executorului testamentar. Drepturile acestuia.....	71
5. Încetarea execuțiunii testamentare	73
6. Certificatul de executor testamentar	73
§ 3. Alte dispoziții cuprinse în testament	74

CAPITOLUL III

LEGATUL – PRINCIPALA DISPOZIȚIE CUPRINSĂ ÎN TESTAMENT	77
Secțiunea 1. Noțiunea de legat	77
§ 1. Raportul dintre legat și testament.....	77
§ 2. Privire comparativă între legat și donație	79
Secțiunea 2. Caracterele juridice ale legatului	81
Secțiunea 3. Condiții particulare de validitate a legatului	82
§ 1. Existența unui act scris.....	82
§ 2. Determinarea persoanei legatarului	82
1. Condiții privitoare la desemnarea legatarului	83
2. Legatul cu facultate de alegere.....	84
3. Modalitatea de desemnare a legatarului.....	85
§ 3. Determinarea bunului legat	86
Secțiunea 4. Clasificarea legatelor	86
§ 1. Clasificarea legatelor în funcție de modalitățile care afectează voința testatorului.....	86
1. Legatul cu termen	87
2. Legatul sub condiție	88
3. Legatul cu sarcină.....	90
4. Revizuirea sarcinilor sau a condițiilor	92
§ 2. Clasificarea legatelor după obiectul lor.....	93
1. Legatul universal – noțiune și efecte	93
2. Legatul cu titlu universal – noțiune și efecte.....	97
3. Legatul cu titlu particular	100
A. Aspecte generale privind noțiunea și efectele legatelor cu titlu particular	100
B. Forme ale legatului cu titlu particular.....	105
C. Legatul alternativ	114
D. Clauza de preciput – legat cuprins în convenția matrimonială?	114

CAPITOLUL IV

INEFICACITATEA LEGATELOR.....	123
Secțiunea 1. Noțiuni generale. Cauze de ineficacitate a legatelor	123
Secțiunea 2. Revocarea legatelor	124
§ 1. Revocarea voluntară.....	124
1. Revocarea testamentului	126
A. Revocarea voluntară expresă.....	126
B. Revocarea voluntară tacită.....	127
2. Revocarea voluntară a legatului	129

A. Înstrăinarea bunului ce formează obiectul unui legat cu titlu particular.....	129
B. Distrugerea voluntară a bunului ce formează obiectul legatului cu titlu particular	131
3. Retractarea revocării	132
§ 2. Revocarea judecătorească	133
1. Revocarea pentru neîndeplinirea sarcinii	134
2. Revocarea pentru ingraturdine	135
3. Acțiunea în revocare judecătorească	138
Secțiunea 3. Caducitatea legatelor	139
§ 1. Noțiune	139
§ 2. Cazuri de caducitate	140
Secțiunea 4. Destinația bunurilor care au format obiectul legatelor ineficace	142
§ 1. Legatul conjunctiv	143
§ 2. Dreptul de acrescământ în cazul legatului conjunctiv	144

CAPITOLUL V

LIMITELE DREPTULUI DE A DISPUNE PRIN LEGAT	147
Secțiunea 1. Considerații generale asupra limitelor de a dispune <i>mortis causa</i>	147
Secțiunea 2. Actele asupra unei moșteniri nedeschise	148
§ 1. Noțiuni generale cu privire la actele asupra unei moșteniri nedeschise	148
§ 2. Condițiile actelor asupra unei moșteniri nedeschise.....	151
§ 3. Rațiunea interdicției.....	154
§ 4. Sancțiunea aplicabilă actelor asupra unei moșteniri nedeschise	156
Secțiunea 3. Oprirea substituțiilor fideicomisare	156
§ 1. Noțiuni generale privitoare la substituția fideicomisară.....	156
1. Noțiunea și rațiunea substituției fideicomisare	156
2. Substituția fideicomisară în dreptul roman.....	160
3. Substituția fideicomisară în dreptul francez	161
4. Subiecții substituției fideicomisare	162
5. Obiectul substituției fideicomisare	164
6. Natura juridică a substituției fideicomisare	165
§ 2. Condițiile substituției fideicomisare	168
1. Dispunătorul să fi făcut două liberalități, cu același obiect, ce urmează să fie executate succesiv, către două persoane diferite.....	168

2. Instituitul să fie obligat de către dispunător să administreze bunurile obiect al liberalității	170
Dispunătorul să stabilească că dreptul substituitului se va naște doar la moartea instituitului.....	174
§ 3. Efectele substituției fideicomisare	175
1. Efectele substituției fideicomisare cu privire la bunuri.....	175
2. Efectele substituției fideicomisare cu privire la drepturile substituitului	176
3. Alte efecte ale substituției fideicomisare	176
§ 4. Ineficacitatea substituției fideicomisare.....	177
§ 5. Reguli speciale de procedură succesorală notarială.....	179
§ 6. Delimitarea substituției fideicomisare de alte instituții	180
1. Legatul rămășitei (de residuo sau de eo quod supererit)	180
2. Fideicomisul fără obligație (sau legatul precativ)	182
3. Dublul legat condițional (sau legatul alternativ)	183
4. Dubla liberalitate în uzufruct și nudă proprietate.....	184
Secțiunea 4. Rezerva succesorală	185
§ 1. Aspecte generale privitoare la rezerva succesorală și cotitatea disponibilă specială	185
1. Justificarea instituției	185
2. Rezerva în dreptul roman.....	186
3. Rezerva în dreptul francez.....	186
4. Rezerva succesorală în dreptul intern	187
§ 2. Caracterele juridice ale rezervei succesorale	190
1. Rezerva succesorală este o parte a moștenirii	190
2. Rezerva succesorală este indisponibilă.....	192
§ 3. Moștenitorii rezervatari.....	193
1. Rezerva succesorală a soțului supraviețuitor.....	193
A. Cotitatea disponibilă specială a soțului supraviețuitor	195
2. Rezerva descendenților	197
3. Rezerva ascendenților privilegiați.....	198
§ 4. Calculul rezervei și al cotității disponibile	199
1. Determinarea activului brut al moștenirii	200
2. Determinarea activului net al moștenirii.....	201
3. Reunirea fictivă a valorii donațiilor făcute de către defunct.....	202
4. Evaluarea bunurilor donate.....	204
§ 5. Sancțiunea încălcării rezervei – reducțiunea liberalităților excesive	205
1. Noțiune.....	205
2. Persoanele care pot cere reducțiunea liberalităților excesive	207

3. Ordinea reducăunii liberalităăilor excesive	208
4. Căi procedurale de realizare a reducăunii	210
5. Efectele reducăunii liberalităăilor excesive	211
6. Imputarea liberalităăilor	212
CAPITOLUL VI	
ASPECTE DE PROCEDURĂ NOTARIALĂ	214
Secăiunea 1. Planificarea succesorală și rolul notarului	214
Secăiunea 2. Procedura succesorală notarială	218
BIBLIOGRAFIE	237